

N:o 6.

Ank. till Riksd. kansli den 20 mars 1889, kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till § 19 riksdagsordningen.

Under framhållande deraf, att, i likhet med hvad beträffande ledamot af Första Kammaren är stadgadt, äfven för riksdagsman i Andra Kammaren borde gälla, att den, som under den period, för hvilken han blifvit vald, förlorat de för valbarhet bestämda kvalifikationerna, skulle frånträda sin riksdagsmannabefattning, föreslår herr *A. Petersson* i Hamra i en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 144, att till § 19 riksdagsordningen måtte, såsom ett nytt moment, fogas följande stadgande:

Har riksdagsman, efter det han vald blifvit, under ett helt år saknat kommunal rösträtt, eller kommer han i den ställning, att han ej längre skulle varit valbar till ledamot i kammaren, frånträder han sin befattning.

Bestämmelsen i § 9 riksdagsordningen, att den, som, efter det han blifvit vald till riksdagsman i Första Kammaren, kommer i den ställning, att han ej längre skulle hafva varit dertill valbar, skall frånträda sin befattning, har betydelse endast för det fall, att hans förmögenhetsställning ej vidare motsvarar de i samma § för valbarhet fastställda vilkor. Skulle deremot, såsom motionären föreslagit, samma bestämmelse tillämpas beträffande riksdagsman i Andra Kammaren, blefve verkan deraf vidsträcktare. Ej blott den riksdagsman, hvars förmögenhetsställning ej vidare motsvarade de i § 19, jemf. § 14, riksdagsordningen för valbarhet meddelade föreskrifter, utan äfven den, som flyttat ur valkretsen, eller inom den valkrets, der han är bosatt, förlorat sin rätt att rösta i kommunens allmänna angelägenheter, skulle ej längre befinna sig i den ställning, att han varit valbar till ledamot af Andra Kammaren, och skulle således vara skyldig att *omedelbart* utträda ur Riksdagen. Med detta allmänna stadgande kan därför ej förenas

den af motionären derjemte föreslagna bestämmelsen, att den riksdagsman, som *ett helt år* saknat kommunal rösträtt skall frånträda sin befattning.

Då nya val till Andra Kammaren i alla händelser efter korta mellanigheter skola företagas, har lagstiftaren ej ansett nödigt att för bibehållande af kammaren vid den karakter, han velat gifva densamma, derjemte föreskrifva omval, så snart någon riksdagsman ej till fullo motsvarar de fastställda valbarhetsvilkoren. Den en gång utsedde behöfver därför ej före nästa allmänna val frånträda sin riksdagsmannabefattning i andra fall, än då han, alldeles oafsedt de särskilda vilkoren för valbarhet, öfver hufvud taget ej bör såsom riksdagsman godkännas; och för dessa fall har riksdagsordningen i § 26 meddelat nödiga bestämmelser, gemensamma för Riksdagens båda kamrar.

Utskottet, som håller före, att riksdagsordningen vid sina stadganden i förevarande afseende utgår från en till alla delar riktig uppfattning, kan ej i det förhållande, att en riksdagsman, efter det han blifvit vald, flyttat utom valkretsen eller förlorat sin kommunala rösträtt, se tillräcklig anledning, hvärför han ej fortfarande skulle äga att representera valkretsen under den tid, för hvilken han blifvit utsedd. Ej heller anser utskottet, att hvarje sådan förändring i en riksdagsmans förmögenhetsställning, att han ej vidare skulle hafva varit till riksdagsman valbar, bör medföra ett frånträdande af riksdagsmannabefattningen. Bestämd föreskrift i detta afseende synes ej böra i lagen upptagas, utöfver hvad i § 26 riksdagsordningen stadgas, att den ej må såsom riksdagsman godkännas, som till borgenärer all sin egendom afträdt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras kraf befriad är.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,
att herr Peterssons ifrågavarande motion icke
må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 mars 1890.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

Reservation: af herr *Unger*.